

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ

ФАКУЛЬТЕТ АГРАРНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«МЕНЕДЖМЕНТ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ»

Ступінь вищої освіти – Магістр

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Освітня програма – «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

Рік навчання - 1, семестр – 1,2

Форма навчання – денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС - 6

Мова викладання – українська, англійська

Лектор курсу

**Контактна інформація
лектора (e-mail)**

**Викладач, що веде
практичні заняття**

**Контактна інформація
викладача (e-mail)**

Сторінка курсу в eLearn

Мостенська Т.Л.

5194050@bigmir.net

Мостенська Т.Л.

Прізвище, ініціали

5194050@bigmir.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=271>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» призначена
Анотація до курсу

Предметом курсу "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності" є складна сукупність управлінських відносин, що виникають у сфері зовнішньоекономічної діяльності у зв'язку з плануванням, організацією, керівництвом і контролем виконання конкретних міжнародних ділових операцій на різноманітних рівнях управління бізнесом, головним чином на підприємствах. Він включає також управлінську діяльність не тільки українських підприємств на зовнішніх ринках, а й іноземних фірм в Україні, різноманітні види діяльності на рівні підприємств, регіонів, міністерств і відомств.

1. Мета та цілі курсу

оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками з проблем управління зовнішньоекономічною діяльністю. Вивчення дисципліни дозволяє впровадити сучасні теоретичні підходи у практику управління зовнішньоекономічною діяльністю, що набуває особливої актуальності в Україні при лібералізації зовнішньої торгівлі та забезпечення євроінтеграції

2. Завдання вивчення дисципліни

Завданням вивчення дисципліни є теоретична та практична підготовка студентів із питань: визначення ролі та місця управління ЗЕД в системі управління підприємством; визначення середовища ЗЕД; характеристик функцій менеджменту ЗЕД, складових та елементів менеджменту ЗЕД; виконання базових та специфічних функцій управління ЗЕД; особливостей побудови організаційних структур управління ЗЕД; аналізу зовнішньоекономічної діяльності; прийняття управлінських рішень при здійсненні ЗЕД; інформаційного забезпечення ЗЕД; управління ТНК; управління діяльністю спільних підприємств; управління ризиками ЗЕД; антикризового управління ЗЕД.

1. Набуття компетентностей

Компетентності	
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК1	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
ЗК6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	
ФК2	Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани
ФК4	Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів в організації
ФК11	Здатність використовувати методичні та практичні підходи до здійснення господарської діяльності організацій в умовах міжнародної діяльності
ФК13	Забезпечувати ефективне здійснення управління в аграрній сфері

2. Програмні результати навчання

ПРН	Зміст
ПРН3	Проектувати ефективні системи управління організаціями
ПРН5	Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах
ПРН12	Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом)
ПРН13	Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу)
ПРН14	Здатність враховувати особливості здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємства, аналізувати ситуацію на світовому ринку товарів та послуг
ПРН15	Досліджувати міжнародні економічні відносини та світовий ринок товарів та послуг. Розуміти особливості діяльності організацій в умовах міжнародної економічної інтеграції.
ПРН16	Здатність здійснювати зовнішньоекономічну діяльність в аграрній сфері

3. Розподіл годин

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
К-сть годин	30	30	120

4. СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Годин и (лекції/ лаборатор ні роботи/ самостійні роботи)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання, бали
1 семестр				
Модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ЗЕД ПІДПРИЄМСТВА				50
Тема 1 Менеджмент ЗЕД як вид управлінської діяльності підприємства та складова наукового управління	2/2/5	Знати: основні теоретичні, методичні та організаційні основи управління ЗЕД; концепції управління ЗЕД; методичні підходи здійснення ЗЕД; інструменти прогнозування ЗЕД	<i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn). <i>Виконання завдання на практичних заняттях</i> (в групі та самостійно). <i>Виконання самостійної роботи</i> (в малих групах, самостійно, eLearn).	<i>Виконання та здача індивідуальних завдань.</i> <i>Модульна тестова робота в eLearn.</i> <i>Самостійна робота</i> – відповідно до завдань в eLearn.
Тема 2 Методичні підходи в управлінні ЗЕД підприємства	2/2/5	Вміти: визначати основні принципи здійснення ЗЕД; прогнозувати напрями здійснення ЗЕД	<i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn). <i>Виконання завдання на практичних заняттях</i> (в групі та самостійно). <i>Виконання самостійної роботи</i> (в малих групах, самостійно, eLearn).	
Тема 3 Прогнозування зовнішньоекономічної діяльності	2/2/10	використовувати управління ЗЕД як ефективний інструмент підвищення ефективності діяльності підприємства	<i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи</i> (тестова - в eLearn).	
Модуль 2. ФУНКЦІЇ УПРАВЛІННЯ ЗЕД ПІДПРИЄМСТВА				50
Тема 4. Планування ЗЕД як функція управління ЗЕД	2/4/10	Знати: методи, принципи, функції управління ЗЕД; процедуру планування ЗЕД;	<i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn). <i>Виконання завдання на практичних заняттях</i> (в групі та самостійно). <i>Виконання самостійної роботи</i> (в малих групах, самостійно, eLearn). <i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи</i> (тестова - в eLearn).	<i>Виконання та здача індивідуальних завдань.</i> <i>Модульна тестова робота в eLearn.</i> <i>Самостійна робота</i> – відповідно до завдань в eLearn.
Тема 5. Організація ЗЕД підприємства	2/2/10	організаційні засади здійснення ЗЕД;		
Тема 6. Мотивація в управлінні ЗЕД підприємства	2/2/10	особливості мотивування при здійсненні ЗЕД; теоретико-прикладні засади здійснення контролю ЗЕД		
Тема 7. Контроль при управлінні ЗЕД підприємства	2/2/10	Вміти: реалізовувати функції управління ЗЕД; розробляти плани ЗЕД та оцінювати їх ефективність; здійснювати мотивування персоналу, який здійснює ЗЕД підприємства; організовувати контроль діяльності відділів ЗЕД та окремих співробітників		
Всього за 1 семестр	14/16/60	-	-	70 100*0,7 (максимум 70 балів)
ЗАЛІК	30 балів			
Всього за курс				100
Модуль 3. Управління складними організаційними структурами ЗЕД.				50 балів
Тема 8. Організаційні структури управління ЗЕД підприємства	2/4/5	Знати. створення спільних підприємств; принципи формування організаційних структур управління ЗЕД; розподіл повноважень при управлінні ЗЕД	<i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn). <i>Виконання завдання на практичних заняттях</i> (в групі та самостійно). <i>Виконання самостійної роботи</i> (в малих групах, самостійно, eLearn). <i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи</i> (тестова - в eLearn).	<i>Виконання та здача індивідуальних завдань.</i> <i>Модульна тестова робота в eLearn.</i> <i>Самостійна робота</i> – відповідно до завдань в eLearn.
Тема 9. Управління транснаціональними корпораціями (ТНК)	2/2/5	Вміти: розробляти організаційну структуру ЗЕД;	<i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn). <i>Виконання завдання на практичних заняттях</i> (в групі та самостійно). <i>Виконання самостійної роботи</i> (в малих групах, самостійно, eLearn). <i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи</i> (тестова - в eLearn).	
Тема 10. Управління діяльністю спільних підприємств (СП)	2/2/10	визначати повноваження та відповідальність в межах організаційних структур ЗЕД	<i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn). <i>Виконання завдання на практичних заняттях</i> (в групі та самостійно). <i>Виконання самостійної роботи</i> (в малих групах, самостійно, eLearn). <i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи</i> (тестова - в eLearn).	

Модуль 4. Інструменти управління ЗЕД				50 балів	
Тема 11. Інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень у менеджменті ЗЕД	2/2/5	Знати: методи обґрунтування управлінських рішень; методи антикризового управління ЗЕД; методи управління ризиками		Виконання та здача індивідуальних завдань. Модульна тестова робота в eLearn. Самостійна робота – відповідно до завдань в eLearn.	
Тема 12. Діагностування ЗЕД підприємства	2/2/5	Вміти: розробляти управлінські рішення в системі управління ЗЕД; здійснювати аналіз ЗЕД;			
Тема 13. Ризики в управлінні ЗЕД підприємства	2/2/5	здійснювати діагностування середовища ЗЕД; визначати грошові потоки ЗЕД; здійснювати моніторинг і контроль реалізації управлінських рішень в ЗЕД; управляти ризиками ЗЕД; оцінювати ефективність управління ЗЕД; застосовувати інструменти антикризового управління ЗЕД	Підготовка до лекцій (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn). Виконання завдання на практичних заняттях (в групі та самостійно). Виконання самостійної роботи (в малих групах, самостійно, eLearn). Підготовка та написання модульної контрольної роботи (тестова - в eLearn).		
Тема 14. Антикризове управління зовнішньоекономічною діяльністю	2/2/5				
Всього за 2 семестр	14/16/60	-	-	70 100*0,7 (максимум 70 балів)	
Екзамен				30 балів	
Можливість отримання додаткових балів у кожному семестрі:	Додаткові бали можна отримати за підготовку доповіді та участь в студентській конференції, публікацію статті, участь у 1 турі Всеукраїнської олімпіади			до 10 балів	
Всього за навчальний рік	30/30/1 20	-	-		

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Студент повинен здавати усі роботи у заплановані терміни. За роботи, що здаються із порушенням термінів без поважних причин, знижується бал. Перескладання модульної контрольної роботи відбувається за наявності поважних причин (лікарняний, міжнародне стажування, індивідуальний графік) і дозволяється у терміни до закінчення наступного модульного контролю.
Політика щодо академічної доброчесності:	При виконанні всіх видів навчальних робіт студент повинен дотримуватись політики академічної доброчесності.
Політика щодо відвідування:	Відвідування лекційних та практичних (семінарських) занять є обов'язковим для всіх студентів. За об'єктивних причин, визначених Положенням про навчальний процес НУБіП, навчання може відбуватись відповідно до індивідуального навчального плану, затвердженого у визначеному порядку.

ІШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Дахно І.І., Барановська В.М., Главник В.О. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / І. І. Дахно, В. М. Барановська, В. О. Главник [та ін.]; за ред. І. І. Дахна. — К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. — 288 с.

2. Дроздова Г.М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Навч. посібник. – К.: ЦУЛ, 2002. – 172 с.
3. Кириченко О. А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності. Вид. 3-тє, доп. – К.: Знання - Пресс, 2002. – 384 с.
4. Ковтуненко К.В., Коваленко О.М., Станіславик О.В. та ін.; Менеджмент зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності. : навч. посіб. / К.В. Ковтуненко, О.М. Коваленко, О.В. Станіславик та [ін.]; за ред. д.е.н., доц. Ковтуненко К.В. — К.: ФОРЗАЦ, 2018. – 496 с.
5. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Підручник – 2-ге видання / За ред. О. А. Кириченка. – К.: Знання, 2008. – 518 с.
6. Сухарський В.С., Сухарський В.В., Охота В.І. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: теорія, методологія, практика: навч. посібник (курс лекцій). – Тернопіль: Астон, 2005. – 464 с.
7. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: Навч. посібн. / За ред. А.І. Кредісова: Пер з рос. Н. Кіт, К.Серажим. – К.: ВІРА-Р, 2000. – 448 с.

Додаткова

1. Дідович І.І. Ризик-менеджмент у сфері зовнішньоекономічної діяльності / Дідович І.І., Вайданич Т.В., Кульчицька Е.А. - Навчальний посібник. – Львів: НЛТУ, - 2013. – 160 с.
2. Іщенко С.В., Пряхіна К.А., Капінос О.С. Особливості організації інформаційної підтримки при прийнятті управлінських рішень в сфері ЗЕД. Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського. 2015. Випуск 3. (92). Частина 2, С.16-21.
3. Калюжна Н.Г. Особливості процесу прийняття управлінських рішень на вітчизняних підприємствах-суб'єктах ЗЕД в умовах невизначеності. БІЗНЕСІНФОРМ. – 2011. – № 11, с.167-169.
4. Кваша Т.К. Вибір управлінського рішення у сфері економічної безпеки на основі багатокритеріальної моделі в умовах невизначеності. Економіко-математичне моделювання соціально-економічних систем 2013, Вип. 18, С. 122-136.
5. Кримчак Л.А. Інформаційне забезпечення управління економічною безпекою зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств Вісник Хмельницького національного університету 2018, № 6 Том 1, с. 274-276.
6. Петренко В.С., Карнаушенко А.С. Мотивація створення спільних підприємств в умовах глобалізації економіки. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Випуск 17, частина 1, 2018. С. 118-122.
7. Пригара О. Система маркетингової інформації у дослідженні привабливості міжнародних ринків. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка: Економіка. 2013. №144, с. 38-40.
8. Прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / [Ю. Є. Петруня, Б. В. Літовченко, Т.О. Пасічник та ін.] ; за ред. Ю. Є. Петруні. – [3-тє вид., переробл. і доп.]. – Дніпропетровськ : Університет митної справи та фінансів, 2015. – 209 с.

Законодавча база

ГОСПОДАРСЬКИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ. [Електронний ресурс]. Режим доступу:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

ЗАКОН УКРАЇНИ «Про зовнішньоекономічну діяльність» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>

ЗАКОН УКРАЇНИ «Про режим іноземного інвестування». [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/Z960093.html